بسم الله الرحمن الرحيم

ޑްރަގް ކޯޓު

މާލެ،

ދިވެހިރާއްޖެ.

ޤަޟިއްޔާގެ ފުރަތަމަ ޙުކުމުގެ ޚުލާޞާ

✧ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 327/DC/2024

✧ ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ޑައިމޯފިން ބޭނުންކުރުން

✧ ދައުވާކުރާފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

✧ ދައުވާފޯމު ނަންބަރު: 665/2024/DC/287

✧ ދައުވާލިބޭފަރާތް

- ނަން: ހުސައިން ރިޟާން (ރިޟާން)
- އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A140146
- ދާއިމީ އެޑްރެސް: ލ. މާވަށް / ސޯދީވިލާ
- މިހާރު އުޅޭ އެޑްރެސް: ލ. މާވަށް / އަބްޖަދީގެ

✧ ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 10 ޖުލައި 2024

✧ ނިމުނު ތާރީޚް: 06 ނޮވެމްބަރު 2024

4. ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ފަރާތުން ޙުސައިން ރިޟާންގެ އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކޮށް، 2024 އޮކްޓޫބަރު 23 ވަނަ ދުވަހު މި ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

- ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާ: (ފުރަތަމަ ޙުކުމް)

1. ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދ.މާވަށު، ޝާދީވިލާ، ޙުސައިން ރިޟާންގެ މައްޗަށް ދައުވާ ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅުމުން ބޭއްވުނުއިރު، މިއީ، 18 ޑިސެމްބަރ 2024 ދުވަހު 01:10 އަށް ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގައި، މިއާ މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅޭ ކަމަށް ފުލުހުންނަށް ލިބުނު މަޢުލޫމާތަކާ ގުޅިގެން، ދ.މާވަށު ރަށްތެރެއިން ޕޮލިހުން ހޯދުމުން ދަނިކޮށް، މިއާ ދ.މާވަށު ގަނޑުއަރާދޭގެ ކައިރިން ފެނިގެން މިއާ ފުލުހުން ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެންގޮސް، ފުލުހުންގެ ތަޙުޤީޤުގައި މިއާ ސުވާލުކުރުމުގައި، މިއާއަކީ މަސްތުވުމަށް ހެރޮއިން ބޭނުންކުރާ ކަމަށް އިޢުތިރާފުވެފައިވާތީ، މަސްތުވާތަކެތިއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ހަވާލާދީ އެ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން[2] ޖިނާއީ ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ ހުށަހަޅާ ކަމަށެވެ.[3] އަދި މަސްތުވާތަކެތިއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ ކުށެއްގެ ދައުވާއެއް މިހާތަނަށް މިއާގެ މައްޗަށް އުފުލިފައިނުވާ ކަމަށް ޝަރީޢަތުގައި ބުނެފައިވެއެވެ.

2. ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ޙުސައިން ރިޟާންގެ މައްޗަށް ކުރި ދައުވާގެ ޖަވާބުގައި، ދައުވާ ސާފުވެއްޖެކަމަށާއި، ދައުވާއަކީ ތެދު ދައުވާއެއް ކަމަށާއި، ދައުވާގައިވާ ފަދައިން މަސްތުވުމަށް ހެރޮއިން ބޭނުން ކުރި ކަމަށާއި، އަދި ޑްރަގް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވެ، އެ ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަ ކުރަން ބޭނުންވާ ކަމަށް ބުނެ، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި މިއާ އިޢުތިރާފު ވެފައިވެއެވެ.[4] މި މައްސަލައާއި ގުޅިގެން ހުށަހަޅާ އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓްގެ ޚުލާޞާ ލިބިފައިވާ ކަމަށާއި، މިމައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދަން ބޭނުންވާ ވާހަކަ ނޫނީ އަމިއްލައަށް ކަމަށާއި، އަދި މަސްތުވާތަކެތިއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ ކުށެއްގެ ދައުވާއެއް މިހާތަނަށް އުފުލިފައި ނުވާކަމަށް ޝަރީޢަތުގައި ބުނެފައިވެއެވެ.

3. ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ފަރާތުން 2024 އޮކްޓޫބަރު 23 ވަނަ ދުވަހު،[5] މިކޯޓަށް ފޮނުވާފައިވާ ޙުސައިން ރިޟާންގެ އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓަށް ބެލުމުން، މިއާއީ އުމުރުން 29 އަހަރުން ފެށިގެން [6]މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރަމުން އަންނަ މީހެއްކަމަށާއި، އަދި މިއާގެ ކުޑަކުދިންތަކުގައި މަސްތުވާތަކެތީގެ 07 ބާވަތަކަށް ޓެސްޓްކުރެވިފައިވޭ، މިއާގެ ކުޑަކުދިންތަކުގައި މަސްތުވާތަކެތީގެ ބާވަތެއް ކަމަށާ "އޮޕިއޮއިޑްސް" އަދި، "އެމްފެޓަމިންސް" ގެ ބާވަތްތަކަށް ފައްސިވެފައިވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

---

[2] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011
[3] ދައުލަތުގެ ދައުވާ 2024 ނޮވެމްބަރު 06 ވަނަ ދުވަހު ޑްރަގް ކޯޓަށް ލިބުނު ބަޔާން.
[4] ދައުވާލިބޭ ފަރާތް 2024 ނޮވެމްބަރު 06 ވަނަ ދުވަހު ޑްރަގް ކޯޓަށް ލިބުނު ބަޔާން.
[5] ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ނަންބަރު: NDA/IA/2024/578 ރިޕޯޓް

ދައުވާގެ ހުލާސާ:

މިއީ ބ. މާލެ / ސާރިލިވާ ހުސައިން ރިޟާ، 18 މާރިޗު 2024 ދުވަހު 01:10 ހާއިރުކަންހާއިރު، މިނާ މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅޭ ކަމަށް ފުލުހުންނަށް ލިބުނު މައުލޫމާތަކާ ގުޅިގެން، ބ.މާލެ ރަށުތެރެ ޕްރެޝަރު ހުރަމުން ދަނިކޮށް، މިނާ ބ.މާލެ ގަދަހަމާދިރިގެ ކައިރިން ފެނިގެން މިނާ ފުލުހުން ބަލުމުގެ ދަށަށް ގެންގޮސް، ފުލުހުންގެ ތަޙުޤީޤުގައި މިނާގެ ސަވާލުކުރުމުން، މިނާއަކީ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރާ މީހެއް ކަމަށާއި، މަސްތުވުމަށް ގައިމުވެސް ބޭނުންކުރާ ކަމަށް އިޢުތިރާފުވެފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ބާބުގެ ޤާނޫނު) ގެ 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވެ އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން، ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުސައިން ރިޟާގެ މައްޗަށް ކުރައްވާފައިވާ ގައިމުވެސް ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާއެކެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

- އިބްތިދާއީ މަރުޙަލާ:

1. މި ދައުވާ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން 2024 ޖޫން 22 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުމުގައި އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ހެދުމަށާއި، ޑްރަގް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ފަރުމާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވެ، އެ ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ކަމަށް ހުސައިން ރިޟާގެ ފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާތީ، ސަބްޖެކްޓްއަކު މިނާ ދޫކޮށްލާފައި ބަލައިގަތުމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ބާބުގެ ޤާނޫނު) ގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ 2 ވަނަ މާއްދާ ރިޢާޔަތްކޮށް، މިނާގެ އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ހަދައި 2024 ސެޕްޓެމްބަރު 02 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން މި ކޯޓަށް ފޮނުވުމަށް، މަސްތުވާތަކެތީގެ ބާބުގެ ޤާނޫނު ގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) ގެ ދަށުން ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ މައްޗަށް[1] އަމުރުކުރެވިފައެވެ.

2. ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ ފަރާތުން މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ދައުވާ ފޯމާއި ލިޔެކިޔުންތައް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން، ކޯޓުން އެލިޔުންތަކާއި ދައުވާލިބޭ ފަރާތާއި ޙަވާލުކުރި ކަމާއި، މި މަސްއޫލިއްޔަތުގައި ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ލިބިގަތުމުގެ ޙައްޤުވެސް އޮތް ކަމާއި، ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާ ބޭއްވޭ ދުވަހާއި ހަމައަށް ޤާނޫނީ ވަކީލަކު ޙާޟިރުކޮށް ނުކުރުމުގެ ޙައްޤަށް، ވަކީލާ ނުލައި އަޑުއެހުން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ޝަރީޢަތުން ނިންމަމުން ދައުވާލިބޭ މީހާ ބުނެފައިވެއެވެ.

3. ހުސައިން ރިޟާގެ އެސެސްމަންޓް ހެދުމަށް ދީފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި މިނާގެ އެސެސްމަންޓް ހަދައިނުވާތީ، ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ލިޔުމާ ގުޅިގެން، 2024 ސެޕްޓެމްބަރު 19 ވަނަ ދުވަހު އަޑުއެހުމުގެ ބައްދަލުވުމުގައި، މިނާގެ އެސެސްމަންޓް ހެދުމަށް އިތުރު ފުރުސަތު ދީފައިވާކަން އަންގައިން އޮތެވެ.

[1] މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 435-D1-A/2024/313 އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ހެދުމަށް ކުރެވުނު އަމުރު.

4. އަދި، ޑްރަގް ޑިޕެންޑެންސް އެސެސްމަންޓުން އެނގޭގޮތުގައި، ހުސައިން ރިޔާން މަސްތުވާތަކެތީ ބޭނުން ކުރުމަށް ދުވިހާ ފަދައިން މިހެއްކަމާއި، މޮޑަރޭޓް ސަބްސްޓަންސް ޔޫސް ޑިސޯޑަރ ގޮތުން އެ ރިޕޯޓުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ޝަރުތީ ގޮތުން ބައިވެރިވެ، އެ ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކުރުމަށް ފަހު ބާރަކަތްތަކުގައި ހުރި މިހާރު ކަމާއި، ހުސައިން ރިޔާން ބައިވެރިކުރުމަށް އެންމެ އެކަށީގެންވާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމަކީ، ރެޒިޑެންޝަލް ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަ ކުރުމަށްފަހު، ކޮމިއުނިޓީ 03 މަސްދުވަހުގެ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުތަކަށް[7] އެދިގެން އޮވެއެވެ.

5. މިގަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެ ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކާއި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، މި ގަޟިއްޔާ ގުޅިގެން ހުސައިން ރިޔާންގެ މައްސަލަ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމަށް، އެ ޕްރޮގްރާމު ތަންފީޒުކުރުން ހިފެހެއްޓުމާއެކު، މިހާރު ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމަށް ޝަރުތު ފުރިހަމަވާ މިކަންކަމާއި ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރުގެ ދަށުން ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިކުރުމަށް ހުކުމެއް ނެރެވޭނެ ކަމާއި، ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކުރެވެންދެން، ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ޝަރުތުތަކަށް ފަރާތުން ޑްރަގް ކޯޓުގެ ބެލެހެއްޓުމުގައި މިހާ ފުރިހަމަކުރުމަށް އެންގުން ކަމުގައި، އަދި ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވުމުން ނުފުރިހަމަ، މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފިޔަވަޅުއަޅައި އެކުން ނަގަނީ 81 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމު ހުއްޓުވުމަށް ނިންމައިފިނަމަ، ޤާނޫނުގެ 83 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މީހާގެ މައްސަލަ ނުދުރުން ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނެސް، ފަރުވާދޭ ޑްރަގް ކޯޓުން ތަންފީޒު ކުރަން ފޮނުވުމަށް ކޯޓުން އަމުރުކުރާނެކަން އެނގިގެން އޮވެއެވެ.

ފަރުވާގެ ހުކުމް:

ދަންނަވާ، ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ޑ. މާވަށް / ޝާޒިލީފާ، ހުސައިން ރިޔާންގެ މައްސަލަ ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ޖެހިފިން ބަންދުކުރުމުގެ ކުރީގެ ދައުވާގައިވާ ފަދައިން މަސްތުވާތަކެތި ޖެހިފިން ބަންދުކުރި ކަމަށް ބުނެ، ދައުވާގައިވާ ކުރަން ހުސައިން ރިޔާން ޑްރަގް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އިޢުތިރާފު ވެފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޖެހިފިން ބަންދުކުރުމުގެ ކުށުން ހުސައިން ރިޔާން ކުށްވެރިވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ކުށުގެ އުޤޫބާތުގެ ގޮތުން، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ހުސައިން ރިޔާން 03 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށް ލުމަށް ހުކުމްކުރަމެވެ، މި ގަޟިއްޔާގައި މީހާގެ މައްސަލަ ކުރެވޭ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު ނިމުމަކަށް އަންނަންދެން ނަގަދަ ޑްރަގް ކޯޓުން އެހެން ކަމަކާއި ކަނޑައަޅާފައިވާ މި ހުކުމް ތަންފީޒުކުރުން ހިފެހެއްޓުމަށް، އެ ޤާނޫނުގެ 67 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަމުރު ކުރީމެވެ.

04 ޖުމާދަލްއޫލާ 1446

06 ނޮވެމްބަރު 2024

މުޙައްމަދު ސަޢީދު

ޤާޟީ

ޑްރަގް ކޯޓު

[7] ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އެޖެންސީގެ އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ނަންބަރު: NDA/IA/2024/578